

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Scientia universalis concionandi seu dictionarium morale - Cod. Ettenheim-Münster 88-91

P-Z - Ettenheim-Münster 91

Richard, Jean

[S.l.], 1776

D

[urn:nbn:de:bsz:31-110889](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-110889)

Pro Dom. 1^a
Quadragesima.
634. 471.

Sermo Primus.

Scriptum est Dominum Deum tuum adorabis,
et illi soli servies. Matth. 4.

Inter omnes Dominos Solus Deus jure nobis dicere
potest, ut ei et quidem bene serviamus: attamen
inter omnes Dominos Saepè Deus est, cui minus bene
servitur. Quibus fundamentis nitatur obligatio ser-
vienti Deo, et quousque protandatur. Unde pravari-
cationes idæ et infidelitates ad eò frequentes in cultu,
qui ipsi exhibetur, proveniant.

Sermo Secundus.

Stans super idam imperavit febrim, et dimisit illam;
et continuo surgens ministrabat illis. Luc. 4.

Status indolentiae et teporis in cultu Dei est Christi-
anum summè fatalis. 1° quia est apertum signum ini-
quæ vitæ. 2° quia est trista presagium malæ mor-
tis.

Documenta moralia.

Supplementum.

Somus Secundus.

D.

Derelictio Dei.

Peccator à Deo derelictus.

Sermo Primus.

Ego vado, quærat me, et in peccato vestro morie-
mini. Joan. 8.

Quando Christus ait Ego vado, quærat me et in
peccato vestro moriemini. Ex his verbis gravissima
documenta erui possunt circa peccatores quos derelin-
quit. Hos peccatores quærit, ipsi cum fugiunt, et
tandem ab illis recedit. Quærit hos peccatores, est amo-
ris exsuperantia, ipsi cum fugiunt, est ingratitudeis ex-
superantia; ab ipsis recedit, est tristis ultionum sua-
rum effectus: et inde dignoscitur, quàm agere nos deserat,
violentia, quam illi ~~inferimus~~ inferimus ad nos dese-
randum, et infelix status in quem labimur, quando nos
deseruit.

Sermo Secundus.

Si cognovisses et tu, et quidem in hac die tua, quæ ad
patrem tibi: nunc autem abscondita sunt ab oculis tuis. Quia
venient dies in te, et circumdabunt te inimici tui vallo....

Pro Dom. 5. Qua-
dragesima.
646. 484.

658. 496.
674.

Pro Jer. 2. 1^a vel
5^a heb. in
Quadragesima.
j. j.

Pro Dom. 9. post
Pentecosten.

coquod non cognoveris tempus visitationis tuae. Luc. 19. 8. 17.

Peccatum hominis, quem Deus derelinquit, est quod noluerit cognoscere visitationes ipsius, easque quando potuit ad bonum usum convertere: et infelicitas hujusce hominis consistit in eo, quod non amplius a Deo visitatur nisi in ira sua. Deus remotus ab improbitantibus peccatoribus per denegationem gratiarum suarum. Deus praesens his peccatoribus per exercitium vindictarum suarum.

Documenta moralia	20. 25.
Supplementum	36.

Detractio.

Calumniæ, Maledicentiæ, Peccata lingua, Cavillationes, Judicia temeraria &c.

Sermo Primus.

Nonne benedicimus nos, quia Samaritanus es tu, et demonium habes? Joan. 8.

Pro Dom. Sopronis. 40. 47.

Maliquitas et Superbia Detractionem affirmant in corde per suspiciones et iniqua iudicia, qua de proximo foruntur. Ignavia Detractionem ad linguam defert per insignes Detractiones et injuriosos Sermones; et denique ad perdendum eos quos adoritur, sapè ad oppressionem et labem innocentia ipsorum.

Sermo Secundus.

Quare Discipuli tui transgrediuntur traditiones Seniorum? non enim manus lavant antequam manducant. Matth. 15.

Pro ser. 4^a 3^a heb. d. in Quadragesima. 52. 60.

Nunquam proximi sui fama obtractare est primum Christiani munus. Adhibere media ad reddendum proximo honorem obtractationibus labefactam apta, est secundum Christiani munus. Proximi sui fama obtractare est maximum peccatum, prima propositio. Nolle quantum possibile est, sarcire damnum ei per obtractationes illatum idem est ac nolle veniam peccati sui auipere.

Documenta moralia	66. 75.
Supplementum	88. 98.

Devotio.

Pietas veri et pseudodevoti, Religio Hypocritis &c.

Sermo primus.

Reddite quae sunt ergo quae sunt Caesaris: Caesaris, et quae sunt Dei Deo. Matth. 22.

Pro Dom. 22. post Pent. item pro ser. 4. 3^a in Quadrages. heb. 89. 99.

Omnia Omnis Devotio, quam interior Spiritus non vivifi-
cat et animat, fallax est et fraudulenta. Omnis de-
votio, quam sapiens et justa Subordinatio non divi-
git, non est nisi chimerica et inutilis. Cupit sine ut
Solida sit et meritoria? curate ut sit aeterna, et mode-
rata ac bene ordinata. Si ficta Devotio externis inten-
ta est, vera interna curat atque ex corde provenit. Si
ficta Devotio Supererogatoris muneribus insistit,
is, quae praecipiti sunt, posthabitis, vera iis inten-
dit, quae necessaria sunt et statui suo essentialia..

Pro Dom. 1. post
Pentecost. pp.
104. 115.

Sermo Secundus.

Nemo potest duobus Dominis servire; aut
enim unum odio habebit, et alterum di-
liget, aut unum sustinebit et alterum con-
temnet. Matth. 6.

Multi arbitrantur se verè posse esse Devotos, et
tamen variis interspe consortiis, varias sibi tribuere
commoditates et voluptates. Arbitrantur se verè devo-
tos esse posse, et tamen non diligere nisi pietatem
plenam suavitatis et dulcedine. Hoc sermone refellun-
tur hi tres perniciosi errores.

122. 134.
138. 155.

Documenta moralia.

Supplementum.

Dives, Divitia.

Sermo Primus.

Homo quidam erat dives qui induebatur pur-
purâ et bysso... Mortuus est dives, et sepul-
tus est in inferno. Luc. 16.

Pro Ser. 5. post
Dom. 2. Quadrage.
140. 156.

Interdum comparatio divitiarum est injusta;
Sapè illarum usus est flagitiosus; Semper fer-
me infelicitas ab ea est inseparabilis. Unde pro-
veniunt? In quam usum convertuntur? Quanam
auxilia conferunt?

155. 171.

Sermo Secundus.

Et erat mendicus nomine Lazarus, Luc. 16.
Malus et bonus pauper. Bravitates et infelix sors
plerumque divitum. Bonus usus in quem bona sua
convertere possunt. Commoda et felicitas paupertatis
Christiana. Omnia pium pauperem consolari debent:
quod patitur in vita, quod expectat in morte, et quod
post mortem felicitatem suam perficiet. Quod in vita
patitur meritum ipsius constituit; quod in morte ex-

petat gaudium ipsius facit, quod post mortem accipiat coronam ipsius facit.

Documenta	170. 183.
Supplementum	201.

E.
Ebrietas.

Regula, excessus in usu voluptatum hujus vitæ; Temperantia et Sobrietatis regula.

Sermo Primus.

Vae qui consurgitis mane ad ebrietatem sectandam, et potandum usque ad vesperam.
Itaia 5.

Præmo ex Ba-
hanalium Die-
bus.
203. 1.

Sunt qui arbitrantur, quod omni occasione bibe-
re, bibendi consuetudinem contrahere atque vinum
immoderate sumere non adeo magnum peccatum sit
ac dicitur; et sunt alii, qui sibi imaginantur, quod
certis quibusdam occasionibus sit innocens voluptas et ho-
nestum oblectamentum. Deus tam illos quam istos condem-
nat, atque ebriosos intuetur velut infames peccatores
nisi terribilia infortunia ipsis prædicit: Hæ ratio-
ne ex una parte dispiciendum, quænam præcipua argu-
menta ebrietatem odiosam et infamem reddant. ac
respondendum vanis prætextibus, qui videntur illius tur-
pitudinem excusare. Omnia illos condemnant, nihil
illos justificat.

Sermo Secundus.

Ne solliciti sitis animæ vestræ quid mandu-
catis, neque corpori vestro quid intuemini:
Nonne anima plus est quam esca, et corpus
plus quam vestimentum. Matth. 6.

Pro Dom. 14.
post Pent.
216. 25.

Omnia Christianum impellunt ad Sobrietatem
et temperantiam oppositam excessui in usu volup-
tatum: et quia multi veniunt se regulis ipsius
subicere, hinc multi inveniunt errores in exercitio
gravis hujus muneris.

Documenta moralia 9	231. 42.
Supplementum	252. 73.

Spiritus non
dulciter. omni
ordinatio
utilis. cupit
at sit aliter
Devotio exten
ex corde pro
muneribus
litis, vera in
a suo officio
Dus.
minis bene
bit, et atten
abil et atten
pope esse
varias sibi
trantur se
gere nisi
or. Sermones
qui inducitur
us est dies
is?
tiam est
tios; Sangu
arabilis. Hæ
tuntur. Hæ
Dus.
e Lazarus
tates et infel
sus in quem
feliciter prop
eram coelam
tat in morte
efficit. Hæ
t, quod in